

بازارهای مالی و سرمایه

محراب عتیقی

فهرست مطالب

- تعریف بازار مالی
- بررسی ریسک‌ها و عملکرد بازارهای مالی
- تعریف بازار سرمایه
- عملکرد بازار سرمایه
- تفاوت بازار سرمایه و بازار مالی یا پولی

تعریف بازار مالی

بازار مالی به بازاری گفته می شود که در آن تجارت و ایجاد دارایی های مالی مانند سهام، بدهی، اوراق قرضه، مشتقات، ارز و غیره صورت می گیرد. این بازارها در تخصیص منابع محدود اقتصاد کشور نقش اساسی دارند. بازار مالی برای خرید و فروش دارایی ها با قیمتی که توسط تقاضا کننده و عرضه گر تعیین می شود، بستری را در اختیار خریداران و فروشندگان برای معامله قرار می دهد.

تعریف بازار مالی

به عبارت ساده تر، صاحبان مشاغل و سرمایه گذاران می توانند به منظور افزایش پول و سرمایه خود به بازارهای مالی مراجعه کنند تا بتوانند به ترتیب کار خود را توسعه دهند و درآمد بیشتری کسب کنند. اغلب، این بازارها با نامهای مختلفی از جمله "وال استریت" و "بازار سرمایه" هم خوانده می شوند، اما آن ها هنوز هم به بازارهای مالی اشاره دارند.

مثالی از بازار مالی

بگذارید با مثالی بازار مالی را برای شما شرح دهیم، بانکی را تصور کنید که شخصی حساب پس انداز خود را در آن نگهداری می کند. این بانک، می تواند از وجوه نقد خود و پول سایر سپرده گذاران به منظور اعطای وام به افراد و سازمان های دیگر استفاده کند. سپرده گذاران، هم به وضوح می توانند سرمایه و سود خود را ماهانه بررسی و مشاهده کنند و متوجه میزان رشد یا کاهش سرمایه خود شوند.

بدین صورت، بانک ذکر شده در مثال فوق به عنوان یک بازار مالی که به سپرده گذاران سود می رساند، عمل کرده و شناخته می شود. می توان گفت، از طریق بازار مالی مبادله ابزارهای مالی و اوراق بهادار تسهیل می شود. انواع مختلفی از بازار مالی وجود دارند، از جمله آن ها می توان به بازارهای پول، بازارهای پیشخوان، بازار مشتقات، بازار اوراق بهادار، بازار کالاها و غیره اشاره کرد.

عملکردهای بازار مالی

- تعیین قیمت
- بسیج بودجه
- نقدینگی (یا قابلیت تبدیل به پول)
- ریسک در بازار مالی به اشتراک گذاشته می شود
- دسترسی آسان
- کاهش در هزینه های معامله و تدارک اطلاعات
- تشکیل سرمایه

تعیین قیمت

بازار مالی عملکرد کشف قیمت ابزارهای مختلف مالی را که بین خریداران و فروشندگان در بازار مالی معامله می شوند، را برعهده دارد. به همین منظور، بازار مالی بخشی را فراهم می کند که با استفاده از آن قیمت های موجود در دارایی های مالی که به تازگی صادر شده اند، تعیین می شوند.

بسیج بودجه

علاوه بر تعیین قیمت، بازده وجوه سرمایه گذاری شده توسط سرمایه گذار و شرکت کنندگان در بازار مالی تعیین می شود. و انگیزه افرادی که به دنبال سرمایه گذاری هستند، به نرخ بازده مورد نیاز سرمایه گذاران وابسته است. به همین دلیل، فقط در بازار مالی چگونگی استفاده از وجوه در دسترس وام دهندگان یا سرمایه گذاران در بین افراد نیازمند وجوه تخصیص می یابد. بنابراین، بازار مالی به بسیج بودجه سرمایه گذاران کمک می کند.

نقدینگی

عملکرد نقدینگی بازار مالی فرصتی را برای سرمایه گذاران فراهم می کند تا ابزارهای مالی خود را با ارزش منصفانه غالب در بازار هر زمان که مایل هستند، در بازار به فروش برسانند. البته، در صورت عدم وجود نقدینگی در بازار مالی، سرمایه گذار مجبور است اوراق بهادار مالی یا ابزار مالی را نزد خود نگه دارد تا شرایط موجود در بازار برای فروش آن دارایی ها مناسب گردد. بنابراین، در بازار مالی سرمایه گذاران می توانند اوراق بهادار خود را به راحتی به فروش برسانند و اینگونه به پول نقد برسند.

ریسک در بازار مالی به اشتراک گذاشته می شود

بازار مالی عملکرد تقسیم ریسک را انجام می دهد، زیرا شخصی که متعهد به سرمایه گذاری است با افرادی که سرمایه خود را در این سرمایه گذاری ها می گذارند، متفاوت است. با کمک بازار مالی، این ریسک از شخصی که متعهد به سرمایه گذاری است، به افرادی که وجوه مربوط به سرمایه گذاری ها را تأمین می کنند، منتقل می کند.

دست‌رسی آسان

صنایع برای جمع‌آوری وجوه به سرمایه‌گذاران احتیاج دارند و سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری و افزایش پول خود به صنایع نیاز دارند. بنابراین، بازار مالی خریدار و فروشنده بالقوه را به راحتی برای سرمایه‌گذاری کنار یکدیگر قرار می‌دهد، تا بدین گونه به آن‌ها کمک کند، در وقت و هزینه خود برای یافتن خریدار و فروشنده بالقوه صرفه جویی کنند.

کاهش در هزینه های معامله و تدارک اطلاعات

معامله گر برای انجام معامله و سرمایه گذاری به انواع مختلفی از اطلاعات نیاز دارد و بازار مالی هر نوع اطلاعات مورد نیاز معامله گر، سرمایه گذار و فروشنده را بدون نیاز به هزینه کردن پول و برای کمک به آن ها گردآوری می کند. به این ترتیب، بازار مالی هزینه معاملات را کاهش می دهد.

تشکیل سرمایه

بازارهای مالی این امکان را فراهم می کنند که از طریق آن ها پس انداز جدید سرمایه گذاران در کشور جریان یابد و اینگونه به شکل گیری سرمایه بیشتر کشور کمک شود.

ریسک های بازار مالی

ریسک های بازار مالی

ریسک بازار مالی بر عملکرد کلی سرمایه گذاران در بازار مالی تاثیر می گذارد. ریسک بازار که تحت عنوان "ریسک سیستماتیک" هم شناخته می شود، به راحتی از بین نمی رود و می توان از راه های دیگر برای مقابله با آن استفاده کرد. از جمله عوامل ریسک بازار مالی می توان به رکود اقتصادی، آشفتگی سیاسی، تغییر در نرخ بهره، بلایای طبیعی و حملات تروریستی اشاره کرد.

ریسک سیستماتیک یا ریسک بازار به طور همزمان بر کل بازار مالی تأثیر می گذارد و این می تواند با خطر غیر سیستماتیک در تضاد باشد که مختص به یک شرکت یا صنعت خاص است و با عناوینی همانند "خطر غیر سیستماتیک"، "ریسک خاص"، "ریسک متنوع سازی" یا "ریسک باقیمانده" شناخته می شود. ریسک متنوع سازی با تغییراتی در سیستم شرکت یا صنعت تغییر می کند و اینگونه منجر به کاهش ریسک خاص شد.

سه مورد از ریسک های اصلی بازار مالی

ریسک نرخ بهره	ریسک حقوق صاحبان سهام	ریسک ارزی
نوسانات ناشی از تغییر نرخ بهره که به دلیل عوامل اساسی مانند اعلامیه های بانک مرکزی مربوط به تغییر در سیاست های پولی و غیره رخ می دهند. این ریسک بیشتر مربوط به سرمایه گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت مانند اوراق قرضه است.	ریسکی است که در تغییر قیمت سرمایه گذاری سهام وجود دارد، و ریسک تغییر قیمت کالاها از جمله نفت خام و ذرت را در بر می گیرد.	ناشی از تغییر قیمت یک ارز نسبت به ارز دیگر است. سرمایه گذاران یا بنگاه هایی که دارایی های خود را در کشور دیگری سرمایه گذاری می کنند، در معرض خطر ریسک ارزی قرار دارند.

تعریف بازار سرمایه

به طور کلی در تعریف بازار سرمایه می‌توان گفت این بازار، بازاریست با دید سرمایه‌گذاری بلندمدت که سرمایه‌گذاری در آن توسط افراد و شرکت‌ها و از طریق تبادل اوراق بهادار صورت می‌گیرد.

علاوه بر این از آن جایی که بازار سرمایه نقش مهم‌تری در جذب سرمایه جهت تامین نیازهای مالی واحدهای تولیدی دارد بنابراین از همین رو غالباً نسبت به بازار پول گسترده‌تر بوده و از تنوع بیشتری برخوردار است.

همچنین خوب است بدانید که بورس به عنوان نماد بازار سرمایه مطرح می‌شود. از این رو به کلیه تامین‌های مالی انجام شده در این بازار، اصطلاحاً تامین سرمایه مبتنی بر حق مالی گفته می‌شود. دلیل این نام‌گذاری آن است که در واقع جذب سرمایه از طریق فروش سهام صورت می‌پذیرد.

تعریف بازار سرمایه

به بیان دیگر، بازارهای سرمایه محل‌هایی هستند که پس‌انداز و سرمایه‌گذاری را از سوی تامین‌کنندگان سرمایه به سوی کسانی که به سرمایه نیاز دارند، هدایت می‌کنند. بازار سرمایه محلی برای عرضه و فروش سهام و اوراق قرضه، برای بازه‌های زمانی بیشتر از یک سال است. متداول‌ترین بازارهای سرمایه، بازار سهام و بازار اوراق بهادار است. این بازارها به دنبال بهبود کارایی معاملات هستند؛ به این منظور کسانی را که سرمایه در اختیار دارند و افرادی که به دنبال سرمایه هستند را با یکدیگر جمع می‌کنند و مکانی فراهم می‌کنند که اشخاص بتوانند اوراق بهادار را مبادله نمایند.

بازار سرمایه توسط سازمان بورس و اوراق بهادار و دیگر قانون‌گذاران مالی نظارت می‌شود.

عملکرد بازار سرمایه

- موجب به حداقل رساندن هزینه‌ی معاملات و اطلاعات می‌شود.
- موجب ارزیابی سریع ابزارهای مالی می‌شود.
- با ایجاد رونق در کسب و کار و تجارت، همچون بیمه‌ای در برابر تهدیدات بازار یا قیمت-ها عمل می‌کند.
- تسویه حساب در معاملات را تسهیل می‌کند.
- در این نوع بازار، وجوه به‌طور مستمر و ادامه‌دار در دسترس می‌باشند.
- این بازار در ارتباط با سرمایه‌گذاران و پس‌اندازان عمل می‌کند.
- حرکت سرمایه را تسهیل می‌کند تا از سودآوری و بهره‌وری بیشتر در درآمد ملی استفاده شود.
- رشد اقتصادی را تقویت می‌کند.
- برای تامین اعتبار سرمایه‌گذاری بلندمدت، پس‌انداز ایجاد می‌کند.
- باعث بهبود در اثربخشی تخصیص سرمایه می‌شود.
- تجارت اوراق بهادار را تسهیل می‌کند.

مقایسه بازار سرمایه و بازار پول

پیرو آنچه تاکنون گفته شد، دانستیم یکی دیگر از تفاوت‌های بازار پول و سرمایه، علاوه بر مدت زمان سرمایه‌گذاری، بحث مالکیت است.

به عبارت دیگر در بازار پول، مالکیت مطرح نبوده در حالی که در بازار سرمایه، جذب سرمایه از طریق واگذاری بخشی از مالکیت صورت می‌گیرد. به طور نمونه هنگامی که از بانک وام دریافت می‌کنید، پس از بازپرداخت وام خود، بانک هیچگونه حق مالکیتی نسبت به شرکت شما نخواهد داشت.

این در حالیست که در بازار سرمایه قضیه متفاوت خواهد بود و در واقع از آنجایی که جذب سرمایه از طریق فروش سهام شرکت و واگذاری بخشی از مالکیت آن صورت می‌پذیرد، لذا مالک سهم، به نوعی بخشی از مالکیت شرکت را بر عهده خواهد داشت.

حتی در صورتی که به میزان بیش از ۵۰ درصد از سهام شرکت واگذار شود، آنگاه سهامداران علاوه بر مالکیت سهم خود، می‌توانند در بخشی از اداره شرکت نیز نقش ایفا کنند. که البته این امر خود می‌تواند دارای مزایایی نیز باشد چرا که در این صورت، سهامدار در سود و زیان شرکت سهیم خواهد بود در حالی که در بازار پول از جایی که حق مالکیت مطرح نیست، در صورت عدم پرداخت به موقع اقساط، بانک می‌تواند از طریق قانونی اقدام و فرد را مجبور به فروش دارایی‌های شرکت کند.

REFERENCE

- 1) [First refrence](#)
- 2) [Second refrence](#)
- 3) [Third refrence](#)
- 4) [Fourth refrence](#)

THANK YOU

Mehrab Atighi

Mehrab.Atighi@gmail.com